

Szarvasi Újság

A JÁRÁSI PARASZTSÁG-MUNKÁSSÁG HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN

A járás területén parasztok, munkások, szellemi dolgozók ezrei ünnepelték május elsejét

Május elsején már a kora reggeli órákban talpon vannak a járás dolgozói: a munka ünnepére való lázas készülődés valóságos hangyabolyvá változtatja a községek képét. Májusi felhőktől terhes a lég, meg-megered az eső, de ez sem akadályozza meg az ünnepi mámorban úszó dolgozókat, hogy soha el nem múló emlékként eljen mindenki előtt a negyedik szabad május elseje.

Zenés ébresztők szálltak e májusi reggelen, — hirdelve a szabad hazában a szabad ünnepet. Minden községben, Szarvason, Kondoro-

son, Ócsodón, Csabacsüdön és Békésszentandrason egyaránt soha nem látott lelkesedéssel hömpölyögtek a munkások, parasztok, szellemi dolgozók ezrei május 1. ünnepségeinek színhelyére. Nemzeti és vörös zászlók erdeje lobogott győzelmesen a májusi szélben, hirdelve a magyar szabadság megvalósulását, amelyért nagy őseink, Kossuth, Petőfi és Tancsics 100 évvel ezelőtt harcoltak. A feliratok sokasága s a magyar demokrácia harcos vezetőinek kép-erdeje messzehangzóan hirdette a magyar nép győzelmét az úri rend felett.

Szarvason délelőtt egynegyed 9 órákor az ev. egyház lelkesze, Kiss György ünnepi istentiszteletet tartott az újtemplomban. Az istentisztelet után 9 órákor a vásártéren gyülekező emberáradat szervezeten indult meg az ünnepség színhelye, a sportpálya felé. Legelől az iskolák vonultak „48 szellemében”, „tanulj jobban, hogy taníthass” sít, feliratú táblák alatt. Az iskolák után a pártok, az MNDSz, a Nemzeti Segély, a FKGP kecsisora és egy cséplőgép garnitúra. Majd a szervezeti dolgozók élén haladt a Szarvasi Újság autója a Malmos-nyomda dolgozóival, akik a felvonulás közben szedték és nyomták ki röpcédulákra az Internacionálé, a Marseillaise és két munkás-induló szövegét és osztották ki a vonulók között.

Majd ezt követően a SZABADSÁG betűt pajzsként maguk elé tartva vonultak az „öreg harcosok”, a szakszervezetek legidősebb tagjai. Utánuk vonult a szervezett dolgozók serege: a FÉKOSz, az építő ipariak, a vasasok, a postások, ki-ki a maga szakmájának jelképezésével. Majd a kereskedők szépen díszített autójá következett. A Szabadság-út végig ünnepi díszítéssel s a néhány ablakból kikandikáló úri ficsúr szemtanuja volt a magyar dolgozók egységének, szervezethezességének, mely biztosítja a további előrehaladást s a régi úri rend visszaváró ajkára lassan ráfagy a mosoly...

A vasasok kalapácsütései, a FÉKOSz kaszáinak villogása, a nyomdászok az Internacionálé hirdető betűk szedése s mind megannyi jelkép a májusi eszmék győzelmét hirdeti, a magyar nép győzelmeinek további sorozatát.

Tizenegyóra után néhány perccel nyitotta meg az ünnepséget Dési István, a Szakmaközi Bizottság titkára. Majd Baba István, a Szakszervezeti Tanács kiküldöttje tartotta meg ünnepi beszédét.

Beszéde elején rámutatott arra, hogy a magyar nép legjobbjai akkor is megünnepelték május 1-ét, amikor ezért börtön, vagy kardlapozás volt a büntetés.

— Ma már elmondhatjuk, hogy szabad hazában végre valóban szabad nép ünnepi a dolgozók nagy ünnepét, — mondta.

Majd arról szólt, hogy a reakciós erők bármennyire is szerették volna, nem tudták a demokráciát megintgatni. A demokrácia erői lépésről lépésre szorították vissza a politikai és gazdasági élet kártevőit. *Mig a reakció gyengült, — állapította meg — a népi hatalom egyre szilárdabbá vált. A népi hatalomnak szívós harccal kellett biztosítani a nép érdekeit a reakció ellen. Ennek a harcnak az élén állt a magyar dolgozók legharcosabb pártja, a Magyar Kommunista Párt. Ez a párt a népi küzdelem eredményeit méltatta ezután; az árvereztető nagybankok, nagyüzemek államosítását s a 3 éves terv eredményeit.*

— Minden dolgozó paraszt előtt világossá lett, hogy a demokrácia bevalótlan szavát nemcsak megvédi a földműves nép tulajdonát, de azt meg is erősíti!

A földműves szövetségekkel foglalkozva megállapította: a dolgozó

paraszság ma már látja a földműves szövetségek előnyeit s ezért lép be tagjai sorába több és több régi birtokos, kis- és középparaszt. S így folytatta: A demokrácia meg erősödése békét, rendet és nyugalmat jelent, ami lehetővé tette a békés építő munkát. A megnyugodott politikai élet és javuló gazdasági viszonyok meghozták a maguk gyümölcsét: a munkásság a gyárakban, a parasztság a mezőkön kétszeres igyekezettel, megnövekedett munkakedvvel látott a dologhoz. És a futóüzékent terjedő termelési és munkaverseny magával ragadta az irodák dolgozóit is.

Beszélt a MKP és SDP egyesüléséről: Ezzel — mint mondotta — megszülteik a Magyar Dolgozók Pártja, mely erejével és egységével minden dolgozónak és egyben a magyar parasztságnak is legnagyobb pártja lesz.

Szólt a FKGP és NPP a napok-

ban lezajlott nagyválasztmányi ülésének jelentőségéről, „mely azt bizonyítja, hogy a magyar demokrácia pártjai megünnepelték, következetesen haladnak előre a népi demokrácia útján”.

Örömmel állapította meg, hogy a magyar egyházaknak számos vezetője egyre inkább látja: a magyar nép nagy tábora békét, nyugalmat akar. A többek között idézte Bánás László veszprémi püspök szavait, aki a következőket mondotta: „Az egyház feltétlenül segítheti és segítenie kell a demokráciát, a nép jobb sorsáért folytatott küzdelemben”.

— A magyar nép örömmel fogadja papjainak demokratikus megnyilatkozásait, de sajnos, meg kell állapítani, hogy egyes egyházi vezetők híveik lekigondozása helyett a demokrácia ellen uszítanak és fel akarják használni egyházi méltóságukat a nép elienségeinek szolgálatára. Nem tűrheti a magyar demokrácia, — mondotta emelt hangon — hogy fenyegetse a demokrácia rendjét, az ország nyugalalmát. Ezek az igazi vallásosságától idegen hangok nem találhatnak talajt a hívő tömegekben.

A demokrácia nemzetközi békefrontjának és május 1. a dolgozó nép ünnepének életetésével fejezte be beszédét Bába István.

Majd Hódsági Ernő, a Szakmaközi Bizottság elnöke olvasta fel azoknak neveit, akik a Szakszervezeti Tanács által kitüntetésben részesültek a demokratikus rendért hozott áldozatos munkájukért.

Ócsodán Virágos Mihály, Kondoroson Majoros János, Csabacsüdön Laukó György, Békésszentandrason Cseréi Pál tartottak beszédet nagyszerű ünnepségek keretében.

Kívánatos lett volna azonban a fényképípar képviselője és közreműködése is az ünnepi felvonuláson. Az ilyen tömegdemonstráció történelmi jelentőségű, megőrkötése pedig még üzleti szempontból is megérte volna a fáradságot. Ezzel kapcsolatban felkérjük azokat az amatőr-fényképészeket, akik a felvonuláson, vagy az ünnepség bármely fázisáról felvételeket készítettek, szíveskedjenek felvételeiket lapunk szerkesztőségében bemutatni esetleges sokszorosítás végett.

Akik a demokrácia építésében kitűntek

A Szakmaközi Bizottság a magyar demokrácia építésében hozott áldozatos munkájukért 1948 május 1-én az alábbiakat tüntette ki díszoklevéllel:

- Sajtó:** Molnár Ferenc, Cseréi Pál.
- FÉKOSz:** Korbély Mihály, Oroszki János, Osztrólczy György, Homonnai József, Pop György, Haliczki János, Bírcsák János, Janurik Mihály, Gulyás István, Borulya István, Hobeley János, Brahma János, Ribár Mihály, Medvegy György, Lipták János, Hantos György, Demeter György, id. Janurik Mihály, Sankó János, id. Kollár Mihály.
- Vasasok:** Fodor János, Vajda Sándor, Lustyik János, Csonki Imre, Temesvári Pál, Furár János, Filip András, Nemes Ferenc, Sankó György.
- Építők:** id. Abszolon Ferenc, Abszolon Ferenc, Takács Pál, Kohut János, Palkovics Pál, Bilázs Pál, Haliczki Mihály, Ha-ínszki Mihály, Krnák János, Krizsan András, Hanzel Pál, Gunda Mihály, Janecskó Pál.
- Pedagógusok:** Litauszky János, Tauth Antal, Janurik Mátyas, Deme Dezső, Privler Pál, Kiss Árpád, Kovács Béla, Sikai Kovács Margit, Fasang Árpád.
- Közalkalmazottak:** Pongrácz József, Vezér Pál, Novodonszky Pál, Bankó Sándor, Rágvanszki György, Litavec Mihályné, dr. Faragó Jenő, dr. Csont Jenő, Ujjaluczki József.
- VAOSz:** Sindely János, dr. Simkovic Mihály, Dérczy Antal, Valas'yan János, Litavec Rózsi, dr. Luchoczky János, Kasnyik Sándor, Sulyan Mihály, Veles István, Maglóczki Maria.
- Faipari:** Novodonszki János, Kreszan Pál, Meljan Pál, Major György.
- Postások:** Kávai István, Pacsai Imre, Abraham András, öz. Dell Antalné, Kalocsai István, Sebő János.
- Magánalkalmazottak:** Fekete János, Lapis György, Kántor Béla, Mikulay István, Fenyő Sándor, Bocskák Géza.
- Egészségügyi:** Dr. Ungár László, Sándor Imréne.
- Háztartási:** Laluska Pálné, Skorka Judit, Mucha Mária, Molnár Mária, Csirmajz Margit, Szántó Károlyné, Demcsák Mihályné, Schna' Anna.
- MIMOSz:** Springel János, Kimaj János, Kondacs János, Sin'ovics János, Molnár János, Zvara Mihály, Demcsák István, Hicz Pál.
- Bőripari:** Varga Lajos, Skultéti János, Paulik János.
- Kereskedelmi:** Janecskó János, Kiss Mihály, Gyatmati István.
- Ruházati:** Kiszely György, Eügel Béla, Sutina József, Babák Mihály, Graiczár István.
- Zenészek:** Gollár György.
- Tűzoltók:** Kerti Sándor, Békefi Mihály, Kornidesz József, Töröcsik Sándor, Medvegy András.
- Békésszentandrás**
- FÉKOSz részéről:** Sz. Kiss Imre, Szabó Imre.
- UFOSz részéről:** Csik Pál.
- Szövegírói:** Tomonyiczka Erzsébet.

PRAVDA

Május 5-én ünnepelték a Szovjetunióban a Pravda megjelenésének 36-ik évfordulóját.

A józan ítélőképességű emberek szerte az egész világon a megbízhatatlansággal, az aljas indulatok és ösztönök felkorbácsolásával, a népbuifással, a félrevezetéssel, az aljasságok és becstelenségek álcázására szolgáló tömegfegyverrel azonosították a sajtót.

Ez a felfogás nő tükrre a tökéletes osztály sajtójának. Jellemző példa erre a Nyugat, ahol a sajtó jórésze néhány trösztvezér monopóliumos üzlete, ahol ugyanolyan rideg üzleti évek szerint gyártják a közvéleményt, mint a női ruhát, vagy a konzervet.

Itt nem riadnak vissza a félrevezetéstől, hazugságtól, háborúra uszítástól, ha üzleti szempontjaik úgy kívánják. S éppen ezért nagyjelentőségű a Szovjetunióban megteremtett új sajtó, amely erkölcsénél, magatartásánál fogva megváltoztatta a sajtó jellegét. Ez a tény emelte ünnepé a Pravda megjelenésének 36-ik évfordulóját.

Az állásfoglalástól tartózkodó, egyszerű hírközlő újság helyébe a tömegeket helyes irányba vezető, tanító és irányító sajtót teremtette meg. A szenciációhajhász, hátránykeltő sajtó helyébe a Pravda megteremtette az igazi, becsületes tömegsajtót, amely a népet, annak érzeit, gondolatait fejezi ki, a nép nyelvén szól, a nép egészséges érdeklődését elégíti ki. S így merőben különbözik a nyugati polgári sajtó rothadt szellemiségétől, változatlanul züllött és szinte reménytelenül hazug lelkületétől.

A szovjet-sajtó erkölcsi normái kell hogy érvényesüljenek Magyarországon is a sajtóban, amely teljes figyelmével, tehetségével, felkészültségével a népi demokrácia felé fordul s a tollat a népért való küzdelem fegyverévé magasztosítja.

E szellemmel és fogadalommal üdvözöljük a szovjet-sajtót a Pravda 36-ik évfordulójára alkalmából.

Jöjjön pénteken

Avagy: mi a szürke reakció?

Az egyik gazdatársam jószágállományába beleültött a dögvész és állatorvost hivatott, aki megtette a vész ellen a szükséges teendőket, de a közben már megdöglött 50-60 kg-os süldőn segíteni nem tudott, de akart segíteni a gazdáján s egy orvosi igazolást állított ki 4 kg lúgkő kiutalására, hogy szappant főzhessen az elhullott sertésből. Vagyis: legalább a veszett fejsze nyelét kaphassa meg.

Ez keddi napon volt és szerdán reggel gazdatársam megjelent az illetékes hivatalban a lúgkő kiutalása végett. Ott felvilágosította az egyik tisztviselő, hogy ilyen utalványt csak kedden és pénteken adhat ki. Gazdatársam még egy próbát tett, elment a közellátásügyi hivatalba, ahol hasonló választ kapott azzal a megnyugtatóssal, hogy egy-két napot még elvár a hulla.

Lakodalmi meghívók, esküvői és eljegyzési értesítések legmodernebb betűből szép kivitelben készülnek a MALMO-S-nyomdában Turul-mozgó mellett. Tel. 78.

Gazdatársam megnyugodott a felvilágosításokra és pénteken újra elment az illetékes helyre, ahol ezúttal arról vitázott fel a tisztviselő, hogy kérvényt kell írnia, amelyre kb. három hétre jön meg a kiutalás. Az eredmény: el kellett írni a sertést.

Csupán annyit kívánok megjegyezni: vajjon hogyan egyeztetők össze a szerdai „felvilágosítások” a pénteki felvilágosítással? Az az érzésem, hogy sehogyan sem. És hozzátehetem — ez a szürke reakció ismérve.

Egy paraszt.

Melyik párt harcol a szabadságért?

A kormány — írja az angol Daily Worker március 17-i számában — az amerikai borsorkányú dözs taktikáját alkalmazza a brit kommunisták ellen. Egy idegen hatalom tényleges vagy potenciális ügynökeinek bélyegezte őket, akik hazájuk függetlenségét akarják aláásni, holott éppen a brit kommunisták magyarázzák az angol népnek hogy meg tud állni a saját lábán és a válságot leküzdve ismét felvirágoztathatja az országot.

A Labour-kormány viszont azt mondja népünknek, hogy nincs remény számára, ha nem fogadja el a Marshall-tervet, minden politikai feltételével együtt...

Képtelenség azt állítani, hogy a Marshall-segélyt nem kötik politikai feltételekhez, amikor most már eléggé nyílvánvaló, hogy a feltételek egyike az, hogy Nagybritannia és

Franciaország kössenek oly katonai szövetséget, melyben Nyugatnémetország is részvesz. Azokat az ellenségeket, akik ellen ez a szövetség fordul, megnevezték. Nem mások ezek, mint a Szovjetunió, a kelet-európai új demokráciák és a munkásmozgalom mindazon országokban, ahol a kommunista és igazi szocialista befolyás erős.

Ennek a nyugati szövetségnek az igazi jellege kitűnik azokból az erkölcsi előkészületekből, melyek az olaszországi beavatkozás érdekében történtek.

Nem kétes, hogy elérkezett az ideje annak, hogy minden becsületes Labour-párti munkás kiálljon amellett, hogy a brit Labour-mozgalom szakítson a wall-streeti milliósokkal kötött szövetséggel, mely az egész világ haladó erői ellen irányul.

Papp Sándor lett Békéscsaba főispánja

A belügyminiszter Békéscsaba főispánjává Papp Sándor Békés megye főispánját, kommunista újjazdát nevezte ki. Az új főispán most szabályozta magánfel fogadási időbeosztását. Az új tárgyalási rend szerint Békéscsaba főispáni hivatalában a városházán magánfeleket

magánügyben kedden és pénteken 11-12 óráig, Gyulán a vármegyházán hétfőn és csütörtökön 10-től 13 óráig, a hivatalos személyeket hivatalos ügyben a rendes munkaidő alatt 16 óráig fogad az új főispán. Az új beosztás 1948 május 7-én lép érvénybe.

Állami tervezőhivatalokat állítanak fel

Az építés- és közmunkaügyi minisztérium minden lehetőséget igénybevesz annak érdekében, hogy az építkezéseket olcsóbbá tegye. Ez a gondolat vezette a minisztériumot és a Gazdasági Főtanácsot akkor, amikor kimondták, hogy két állami tervező irodát kell felállítani, az egyiket a lakások, kulturális és szociális intézmények, a másikat iparvállalatok megtervezésére.

Az állami tervező irodák felállítására a széles rétegekben nagy érdeklődést keltett, mert ezek munkája lényegesen olcsóbbá teszi majd az építkezést. A mérnökök és technikusok nagy számban jelentkeztek eddig is az építés- és közmunkaügyi minisztériumban, hogy az állami tervező irodában alkalmazást nyerjenek.

Dohánytermelési egyeztető bizottságot létesítettek

A dohánytermelők és dohánykerészek közötti haszonbérleti szerződések feltételeinek megállapítása és a vitás kérdések elintézése céljából Budapest székhellyel dohányterme-

lési egyeztető bizottság alakul. A bizottság tagjai közt van a FÉKOSZ és a dohánytermelők országos szövetségének megbízottja is.

Ki a község legügyesebb lánya?

Alig két hete, hogy az EPOSZ országos központja elindította tavaszi munkaversenyét a leányok között, máris nagy sürgés-forgás észlelhető. Arra készülnek ugyanis a szarvasi leányok is, hogy melyik tud legjobb kalácsot sütni pünkösdre, melyiknek terem legtöbbet a konyhakerkje és melyiknek legszebb virá-

gos kertje az ablaka alatt.

A község legügyesebb leányát pünkösöd után két hétre megismerjük. Vajjon melyik falu büszkesége lesz?

A versenyről szóló felvilágosítást Tusjak Erzsébet EPOSZ leányvezető nyújt.

Anyák napja

Vasárnap, május 9-én délután 3 órákor tartja meg a szarvasi Művelődési Központ Anyák napját, melyre ezúttal a szarvasi anyákat, lányokat, anyósokat, tőbben vegyének részt az ünnepségen. Juttassuk kedves anyáinkhoz is az anyai szeretet magasztosságát, amely a családi harmónia egyik alapvető feltétele, s emellett ki kell, hogy sugározzék az egész társadalomra.

E. PERMJAK.

Nem nehéz a választás

A fiatalok nagy, sorsdöntő lépése: mi legyen? Milyen pályát válasszunk? A probléma súlyosságát a körülmény is fokozza, hiszen a gyermekeknek sejtjük, hogy a foglalkozások sokfajta változatosságáról. Ezt a felhívást pótolja most E. Permjak nagy jelentőségű műve, a „Nem nehéz a választás”. Nyilván terjed az érdeklődés, aki azt hiszi, hogy a főnyeremény a foglalkozások százai között tartalmazzák. Bővebb történeti képet nyújtunk a szovjet Zsennyeva-család és két kisváros, Berziszszal, meg Valentinnával. A utazva megismerkedünk az orosz iparfejlesztéssel és a legújabb technikával is, s látni lehet természetesen a foglalkozások százaiával. Permjak feltárja a főnyereményt a foglalkozások lényegét, a hűbért, szépséget, s bebizonyítja, hogy a legegyszerűbbnek látszó tevékenységet is művészetnek lehet tekinteni. Felhívja lelkükben a nemzeti versengés vágyát, a munka tiszteletét, szeretetét és hozzásegíti őket annak világos felismeréséhez, hogy hol a helyük és milyen munkakörülmények fejtetik ki képességeiket a legjobban és legsikeresebben.

Olcsóbb lett a legeltetés

Az állattartó parasztságnak régi sérelme a magas fűbér és a legelő nagyfokú elanyagoltsága. A legelőtársulati nagygazdák 2-3 maza búzat is elkérnek a kisparasztoktól egy-egy állat után.

Ezen az áldatlan helyzeten változtat a legújabb legelőrendelet. Ennek értelmében minden községben legeltetési bizottságot kell alakítani, melynek tagja az UFOSZ, FÉKOSZ, a földművelésügyi miniszter és a legelőtársulatok egy-egy megbízottja. Ezután és már erre az esztendőre is ez a bizottság állapítja meg a fűbért és azt, hogy hány jószág hajtható a legelőre és kik jogosultak az állatok kihajtására.

A költségvetéssel működő legelőtársulatoknál és szövetkezeteknél a legeltetési díj nem haladhatja meg a 100 kg búza értékét számosállatonként, a költségvetés nélküli legeltető érdekeltiségeknél pedig 50 kg búza értékét.

A méltányosan megszabott legeltetési díjon kívül legelőjavítási járulékot kell fizetni, amelyet csakis a legelők javítására, gyomirtásra, fásításra és fűvetésre kötelesek fordítani. De a 15 kat. holdnál kisebb birtokok rendelkező gazdák csak a legeltetési díjat fizetik s javítási járulékot nem.

HIREK

Istentiszteletek

Az evangélikus 6-templomban vasárnap magyar, az újtemplomban tót istentisztelet tartanak. Az istentiszteletek 9 órakor kezdődnek.

Róm. kat. templomban: Hétköznapokon reggel 7 és fél 8 órakor csendes szentmise, vasár- és ünnepnapokon reggel 8 és 9 órakor csendes szentmise, 10 órakor nagy-mise szentbeszéddel, délután 3 órakor pedig litánia.

Református istentisztelet minden vasárnap d. e. 10 órakor van, bibliára pedig minden szerdán délután 5 órakor.

— **Eljegyzés.** Szatúr Edit és Kurilla Dénes május 2-án tartották eljegyzésüket. (Minden külön értesítés helyett).

— **Orvosi hír.** Dr. Jurány Erika gyermekszakorvos rendelőjének új címe: I. ker. 14 szám. (Járásbíró-sággal szemben.)

— **Orvosi hír.** Dr. Sinkovics György orvos és fogorvos rendelőjét III. ker. Rákóczy u. 178 szám alá helyezte át. (Ipariskola mellett.)

— **Felülfizetések.** A csabacsüdi MNDSz által április 25-én rendezett tea-esten, amelynek jövedelmét a nőszervezet új zászlóköltségeire fordították, az alábbiak fizettek felül: Janeckó Pálné zászlóánya 50—, kondorosi MNDSz 15—, SzDP. 10—, 48-as ifjúság, Tűzoltóegyesület, Tuska Pál főjegyző, Laukó György volt főjegyző, Szatmári Etelka szülész, Kasnyik Pál, MKP, FKGP, NPP, Lestyán Györgyné és Gombár Istvánné 5—5 forintot.

— **Felhívás.** Mindazok, akiknek a Hadirokkant Egyesülettel szemben bármiféle követelésük van, f. hó 9-én, vasárnap délelőtt 10 órától 12-ig saját érdekükben jelenjenek meg az Egyesület helyiségében. Az ideiglenes vezetőség.

— **Értesítés.** A Magyar Szovjet Művelődési Társaság az Antifasiszta Szövetséggel karöltve kéthetenként folytatólagos értelmiségi előadás-sorozatot rendez. A megnyitó előadást f. hó 9-én, vasárnap este fél 8 órakor dr. Tokay Lajos orvos, a MSzMT elnöke tartja az egyesület helyiségében. Az előadás címe az Orosz irodalom. Belépődíj nincs. Érdeklődőket szívesen lát és vár a Rendezőség.

— **Sakk** folyó hó 9-én a Magyar Szovjet Művelődési Társaság sakk-csapatát Mezőtúron sakkversenyezik. Indulás reggel fél 8 óral vonattal, kérjük a sakkosok pontos megjelenését.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Filyó József és Horváth Róza fia László György, Madács Pál és Ujvári Mária fia Pál, Springel János és Bacsur Magdolna fia Ferenc, Benkő István és Kulasák Erzsébet fia István György, Sonkoly Pál és Paraj Mária leánya Mária, Kondacs Mihály és Litavszki Judit fia László, Nagy József és Bankó Borbála leánya Borbála. **Házasságot kötöttek:** Szabó Sándor Rácz Máriával, Kovács Pál Babinszki Erzsébettel, Hócsányi András Mrsan Annával. **Elhaltak:** Arnóczy Katalin 5 napos, Tóth Mária 9 hónapos, Sonkoly Györgyné szül. Fecske Erzsébet 64, Viszok Mihály 82, Lestyán Jánosné szül. Benyó Mária 71, özv. Brandt Károlyné szül. Zrena Róza 78 éves korban.

— **Felhívás.** A Sz. D. P. felhívja tagjait, hogy május 14-ig bezárólag rendezzék tagdíjaikat, mert ezen túl tagdíjat rendezni nem lehet.

Május elsején

az ünnepség a Nyári Színkörben tartott esti műsoros előadással zárult. A tizenkét számból álló műsor jellegzetesen illeszkedett bele a május 1-i ünnepség keretébe. Szavaltók, kórusok, népi táncok, balladák, népi játékok, zenekari előadás stb. mind demonstrációja volt a dolgozók nagy ünnepének. Külön kiemelkedett a műsorból a Zenész Szakszervezet szalonzene-kara, amely Kéler Magyar vígjáték nyitányát és Ippolitov Kaukázusi szvitjét adta elő. Továbbá a polgári iskola növendékeinek népi játéka, a Népi Kollé-

gium A székely és a halál c. jelenete, a Tanítónőképző énekkarának Bartók-Kodály énekszámai, az ev. gimnázium Kómvés Kelemen c. balladája, a békésszentandrási EPOSz táncsoport csüdüngölője, Kalocsai Istvánné kedves népdalai, Kerekes Béla gimnazista, Krivianszky Erzsébet polgári iskolai tanuló szavaltatai, végül a Liszt Ferenc kórus 3 művészi énekszám. A műsorból a színház zsűfóráig megtöltő közönség nézte végig.

A délutáni sportműsorral lapunk sportrovatában foglalkozunk.

A francia nagytőke lapja a szovjet-svájci szerződésről

A francia külügyminisztérium főhivatalos lapja, Le Monde, a nagytőkés reakció szócívére március 20-i számában írja: Vétlenülül éppen aznap, amikor Truman elnök azzal vádolta meg a kongresszus előtt a Szovjetuniót, hogy a demokratikus népek biztonságát és békéjét veszélyezteti, Svájc Moszkvában aláírta a Szovjetunióval kötött kereskedelmi szerződést. A svájci hivatalos körök nagy örömmel regisztrálják ezt az eseményt. Megdőltek tehát azok a híresztelések, amelyek azt vélték tudni, hogy a tárgyalás a két ország között holtpontra jutott.

A jelenlegi helyzetben Svájc ipara felbecsülhetetlen érték Oroszország számára, viszont Svájc, amelynek számolnia kell az amerikai ipar konkurrenciájával, mindjobban ki akarja fejleszteni kereskedelmi összeköttetéseit kelet felé.

A szerződés értelmében Oroszország Svájcnak gabonát, fát, üzemanyagot fog szállítani Svájc a maga részéről ipari gépeket és berendezéseket, szerszámgepeket, precíziós műszereket, órákat, vegyszereket, textilt, cipőt és tenyészállatot szállít. A fizetési eszköz a két ország között a svájci frank lesz.

A demokrácia nagy békeműve

A csatorna, amely a Dunát a Tiszával köti majd össze, 106 kilométer hosszú lesz. Ez lesz a magyar demokrácia első nagy békeműve. Közel százszáztondós a csatorna gondolata és jellemző, hogy most, amikor alig ébredtünk fel a szörnyű háború csapásaiból, a demokráciában valósul meg.

A hároméves terv alatt a csatorna 22 kilométeres szakasza épül meg. Dunaharasztnál indultak meg az építkezések. Kecskemét kikötőváros lesz, a nyilván zöldégetermelő kána-ánná változó vidék hatalmas központja. A Dunacsatorna Ujkécskénél találkozik a Tiszával.

A tengeri részesmunkáért megállapított munkabérek

A miveléssel (egyeléssel, háromszori kapálással, fatyúzással), a betakarítással, (beleértve a válogatást, a szárnak levágását és kötözését is) és a behordással kapcsolatos összes kézimunkák elvégzése fejében: jobb földön a szem-, szár- és köztes ter-

més egyharmad része, gyengébb földön kétötöd része. Ha a munkás csak a betakarítás és behordás munkáját végzi, munkabére: jobb földön a termés egynegyed, gyengébb földön egyharmad része.

A mezőgazdasági gépek üzemanyag ellátása

Mezőgazdasági gép hajtására szolgáló üzemanyagot csak annak a fogyasztónak szabad kiszolgáltatni, aki mezőgazdasági üzemanyagjeggyel és üzemanyagkönyvvel rendelkezik.

Mezőgazdasági traktor üzemanyagot csak akkor kaphat üzemanyagot, ha a traktorra vonatkozó tulajdonjoga igazolva van.

Hadifogoly Híradó

A hadifoglyok hazaszállítása gyors-ütemben megindult s az eddig Magyarországra érkezett szervezvényeket hamarosan követi a többi is. A járás területére május 2-án, 3-án és 4-én az alábbiak érkeztek haza: Laczkó Ernő, Krivjanszki Mihály, Kovács Pál, Sandor Jenő, Tóth György szarvasi, Balogh József, Papp Vilmos, Nagy Pál nagyszénási, Molnár Pál, Skulecz János, Molnár Mihály, Labát Pál kondorosi, Katona György csabacsüdi, Lengyel András békésszentandrási, Piljesovszki György kiscsáki és Mrsan Pál kondorosi lakosok.

Hadifogoly-fogkezelés. A Népjóléti Minisztérium áldozatkészségéből azon volt hadifoglyok, akik 1947 április hó 1 óta jöttek haza, ez év június hó 20-áig, a most érkezők a hazajövetel napjától számított 3 hónapon belül ingyenes fogkezelésben részesülhetnek. Bővebb felvilágosítást a Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége helyi csoportja ad.

Hirdetmény

A Körös—Tisza—Marosi Ármén-tesítő Társulat Békés—Bábockai szakasza gátkaszálót a szakaszigazgatóság az alábbi sorrend szerint a helyszínen árverésen, azonnali készpénzfizetés ellenében adja bérbé:

Május 13-án csütörtökön reggel 8 órakor kezdődik az árverés a Halásztelki vasuti hidnál és halad Bsztrandás felé délig a 12. sz. Szent-andrás órházig, onnan délután 2 órakor folytatva a védőtöltésen 68.500 fm.-ig.

Május 14-én pénteken reggel 9 órakor kezdődik a védőtöltés 68.500 fm.-nél és halad Öcsöd felé délig, a védőtöltés 75.000 fm.-ig, onnan délután 2 órakor folytatva a védőtöltés 80.600 fm.-ig.

Május 18-án kedden reggel 8 órakor kezdődik az árverés a Halásztelki vasuti hidnál és halad Endrőd felé estig a 8. sz. Fazekaszugi órházig.

Május 19-én szerdán reggel 7 órakor kezdődik a 8. sz. Fazekaszugi órháznál és halad délig a 6. sz. Gyomai órházig és onnan délután 2 órakor folytatva estig a Gyoma—Mezőberényi határig.

Május 20-án csütörtökön reggel 7 órakor kezdődik a Gyoma—Mezőberényi határnál és halad délig a 3. sz. Köröcstarcsai órházig, onnan d. u. 2 órakor folytatva estig a védőtöltés 7.000 fm.-ig.

Május 21-én pénteken reggel 7 órakor kezdődik a védőtöltés 7.000 fm.-nél és halad Békés felé a békési élővíz-csatorna zsilipéig.

Szarvas, 1948. május 5.

Kelen József s. k.
szakaszigazgatófőmérnök.

— **Felhívás.** Kérem azt az illető szarvasi lakost, aki 1945 januártól augusztusig együtt volt Oroszországban a Krenszki 299/4 sz. táborban Szendi Horváth Mihállyal és adatokat tud hollétéről, az szíveskedjék jelentkezni a Malmos nyomdában, ahonnan a jelentés az érdekelteknek továbbítja lesz. 766

Pártoskodás helyett

demokratikus egység!

Éljen a munkás-paraszt szövetség!

RÁDIÓJÁT SZAKEMBERREL JAVÍTTASSA!

ORION

ORION

ORION RÁDIÓK

szarvasi képviselője és javító üzeme

BARECZ JÁNOS

SZARVAS, Árpáddal szemben.

ORION

ORION

SPORT

Május 1-én

soha nem látott hatalmas tömeg jelenlétében zajlott le a délutáni sportbemutató! Függetlenül az atlétikai versenyek sikerétől megjegyezzük, hogy a nagyközönség elégedetlenül távozott el a sporttelepről. A dolgozók ezrei sokkal többet vártak a munka ünnepeinek sportbemutatójáról. A nézőközönségnek csak egy töredékét elégítette ki az atlétikai verseny, de a nagy tömeg az ifjúság tömegmozdulását, impozáns felvonulását várta! Nem vártunk csodákba illő dolgokat, nem vártunk világvárosi bemutatókat, de elvártuk volna azt hogy iskoláink több ezer ifjúsága felvonulva bemutatókkal, szabadgyakorlatokkal, ritmikus mozgással szórakoztasson és gyönyörködtessen bennünket. Ez így volt Budapesten, így volt az ország minden vidéki falujában, miért maradt el Szarvason? Vagy talán testnevelő tanáraink nem értették meg az idők szavát!

SzSE ifi—EPOSz ifi 3:1 (1:1)

A „Május 1-i vándor-díj” méltóképpen az SzSE megérdemelten győzött, s ezzel ő lett a vándor-díj első győztese.

Medvegy József az SzSE Intéző Bizottságának elnöke!

A Szarvasi Sport Egylet Intéző Bizottsága 1948. ápr. 29-én megtartott ülésén a Szarvasról eltávozott Fekete János helyett elnökül a sportszeretéről és áldozatkészségéről közzismert Medvegy Józsefet választotta elnökül.

Az SzSE Intéző Bizottsága közli az érdekeltekkel, hogy április 20-iki határozata értelmében az egyesület régi tartozásait tudomásul veszi, de azokat önmagára nézve kötelezőnek nem ismeri el!

Kerekes III. Béla

eltitási ügyét pénteken tárgyalta a kerületi Felülbiztosítási Bizottsága, amely a kiváló játékos felmentette. Kerekes III. vasárnap játszott is Békéscsabán a kerületi válogatottban, ahol tavaszi formáját figyelembe véve — különösen a II. felidőben — ragyogó játékot nyújtott. A 2:1 arányú győzelem mindkét gólját beadásaiból esett, ami kétféle igazolja sikerét bemutatkozását. Boros Pál szöveg kapitány teljes meglepődését fejezte ki játékáért, s kijelentette, hogy Kerekes III. nem utoljára volt a kerület válogatottja.

Károlyi Antal az egyesület Fegyelmi Bizottsága kizárta tagjai sorából sportszerűtlen és arrogáns viselkedése miatt. A kerület fegyelmi elnöke ezt tudomásul vette azzal a megfontolással, hogy Károlyi Antalnak sem játékát, sem más egyesületbe való átigazolását 1 évig nem engedélyezi!

SzSE—Budai Vasutas 6:0 (3:0)

Vezette: Barcs.

A fiatalokkal telítődött SzSE Kerekes III. pompás kulcsos játékkal lebegesítette a B. Vasutas tartalékos csapatát. Az első gól Kerekes III. honi nagy lövéséből esett. Utána megint ő lö 11-esből 2:0, majd röviddel utána Szalai fejese és már 3:0.

Szünet után Budai a center és egész jó játékkal lép meg a közönséget. Alig kezdnek már teszik is lyukra Budait, 5 el is fut és szép gólt lö 4:0. Utána még Lustyik lö a hálóba 5:0, majd ismét Budai eredményes 6:0.

A vezetőség jó húzást csinált a fiatalok beállításával. Egyből adogatott labdák és szívvel való játékok általános tetszést váltottak ki a közönség köréből. Már régen ezt kellett volna csinálni és akkor a kerekedéseket csirajába el lehetett volna fejteni. Az egész csapat jó volt. **Forschner.**

Áldozócsütörtökön Békéscsabán játszik az SzSE I. a B. MAV. együttesével Kiserők jelentkezhelnek. Indulás fél 1-kor a Gulyás vendéglőtől. Szarvason kettős bajnoki rangadó fél 4-kor SzSE II.—Hunyadi, fél 6-kor Barátság—MADIZ II. oszt. csapatai között.

F. hó 2-án kezdődött az egész ország területén a mezítlás labdarugó bajnokság tavaszi fordulója. Szarvason az alábbi mérkőzések kerültek lejárásra: Sz. EPOSZ Ad 1—Sz. EPOSZ Ady 1. 0:0. Bzentland-rási Haladás—Iparos Tanoncisk. Vidacs 0:0.

A Békéscsabai Sz. I. T.

sakk, asztali tenisz, női kézilabda és labdarugó együttese látogatott el május 2-án, vasárnap Szarvasra az EPOSz Szervezethez. Az egyes mérkőzések eredményei a következők: Sakk, B. SzIT—Sz. EPOSz 31:2 11:2. Asztali tenisz: B. SzIT—Sz. EPOSz 10:0. Női kézilabda: B. SzIT—Sz. EPOSz 7:0. Labdarugás: Sz. EPOSz—B. SzIT 1:0. Az egyes mérkőzések igen nívós szép játékokat mutattak.

FILMSZÍNHÁZAK

Előadások kezdete: **MŰSORA:** Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2, 4, 6 és 8 órák
hétköznapi 6, 8-kor

TURUL-MOZGÓ Barátság-Mozgó

Május 8-án szombaton, 9-én vasárnap és 10-én hétfőn kerül bemutatásra A legnagyobb sikert elért Cowboy-film **TOMTÓ KID** kincse **Fekete Súlyom leánya**
Ennek a filmnek külön reklám nem kell. Aki szereti a jó cowboy-filmeket, kitűnő szórakozásban lesz része, hogyha megnézi.
Kieg.: Új magyar és vegyes híradó.

Május 12-én szerdán és 13-án csütörtökön a francia filmgyártás egyik büszkesége

Cristobal az aranyhajó

Izgalmas bűnügyi történet, melyben terge reszek hősiessé küzdenek a tengeri katózók ellen. Fősz.: Dita Parlo, Charles Vanel.
Kieg.: Az ipar ujra él. Francia világhíradó.

J Ö N I Figyelem! J Ö N I

ÖRDÖG LOVAS „A védlott közbeszól”

A pünkösdi ünnepekre két műsor jön

Minden eszközzel irtjuk a gyomot

A gazda egyik legveszedelmesebb szántóföldi ellensége a gyom, amelyet minden eszközzel irtani kell. A gyom kártevése abban mutatkozik, hogy a kultúrnövényt elnyomja, a nedvességet és tápanyagot elvonja, így nemcsak egy évre, hanem a következő évekre is érezteti kellemetlen hatását, mert a gazdának anyagi és munkaveszteséget okoz.

Ügyeljünk arra, hogy a trágyába magtárhulladékok, gyommagvakat ne szórjunk el. Az csúsz, magját mindig feldarálva, összezúzva etessük az állatokkal, különben sértetlenül átmeleg és a trágyával a szántóföldre kerül, tovább gyomosítja a talajt.

A legfontosabb természetesen a szántóföldön és környékén a gyomok irtása.

Általában, ha a növényeket jól és gondosan ápoljuk, a gyommentességet is biztosítottuk. Irányelv mindig az legyen, hogyha már a földön a gyomosodás jelei mutatkoznak, azonnal kezdjük meg az irtást minden eszközzel (kézi-, fogatos kapálás, fogas, stb). Sohasem várjuk meg a gyom megerősödését, mert akkor már sok nedvességet és tápanyagot eivontak a kultúr (művelti) növényről, sokszor ezt már el is nyomták, vagy a fejlődésben akadályozzák.

A gyomok irtása könnyen megoldható a megnövelt, de nem bevetett földön és a nagysorközű vetés-

Május 8-án szombaton, 9-én vasárnap és 10-én hétfőn két film egy műsoron! Végre két izgalmas COWBOY-film

Ciscó győz és Kiserlet város

Fősz.: Duncan Renaldo és Gven Kenyon.
Új magyar híradó.

Május 12-én szerdán és 13-án csütörtökön látványos zenés filmtörténet, címe:

Három jazzkirály

Tom Dovsky és Jim Dovsky, a két fiatal amerikai küzdelme a hírnév elnyeréséért.
Világhíradó.

J Ö N I Figyelem! J Ö N I

Játék a szerelemmel

Gyönyörű revü, káprázatos rendezés, szép eményi tájakkal teli film

Játék a szerelemmel

sekben (burgonya, kukorica, répa st.). Sokkal nehezebb az eset a sűrűvetésű növényeknél, amelyek kimondottan gyomosítók (gabonafélék, stb.) Mindenesetre ezeknél is mindent el kell követni, hogy legalább gyérítsük a gyomot, ha teljesen nem is tudjuk kirtani. Míg kicsi a vetés, végezzük el az acatolást, a sűrű szába indult vetésben pedig huzkodjuk ki a nagy gyomokat (pipacs, búzavirág stb.).

Irtjuk a gyomot a földek mentén, (mezsgyékén, utakon és árkokban), mert ha megengedjük, hogy a gyom itt magot érleljen, szántóföldjeinket újra egyptosítja.

Ügyeljünk arra, hogy mindig tisztavetőmagot használjunk, különben saját magunk mestersegesen gyomosítjuk a földjeinket.

Látható, milyen körültekintően kell eljárni a gyomosításnál, különben termésünk kisebb értékű s így jövedelmünk kevesebb lesz.

Forgalmi blokk, valamint a forgalmi adóhivatal által előírt **adóbevallási ív** kapható, a Müller könyvkereskedésben.

Figyelem! Figyelem!
Le az árokkal a hároméves terv sikeréért!

Csepel férfi kerékpár	748 helyett	630—	Frt
„női	779	670—	Frt
Kerékpár külsőgumi fekete, szürke és piros színben	52:40 helyett	39:80	Frt
Belsőgumi 14:40 helyett		8—	Frt

Tekintse meg vételkényszer nélkül „Vonder” kerékpárkülönlegességeinket! **„Szikrá”-nál**

TRAKTOR

autó, motorkerékpár, hengerfűrés, csiszolás, dugattyúzás és hegesztes **Krajcsovic** gépműhely, Gazdakör

APRÓHIRDETÉSEK

- Eladó Lengyel-Kakán 15 és 11 hold. Felvilágosítást ad David ügyvéd. 722
- Polonszki Mihály tulajdona új autó 1920 □-ol berevetés, 2030 □-ol szarvas eladó. Jelentkezni V. külker. 251. 723
- IV. kerület 467 szám alatt fényes ház. Érdeklődni I. ker. 541 sz. 724
- Tusjak Jánosnak II. ker. 454 számú ház eladó. Érdeklődni ugyanott. 725
- Bontásból mindennemű épületanyagok. Érdeklődni Janurik ügyvédre. 726
- 600 □-ol termő gyümölcsös és 1000 m² hosszú cserpes épület sok faanyaggal. I. ker. 53. 727
- IV. ker. 2911 sz. modern fényes ház, ugyanott, egy szobával és egy nagyterepes radio elkészítés miatt szarvasra költözni. 728
- Eladó Willens motorkerékpár. Érdeklőzni IV. ker. 211 szám alatt. 729
- Női levagott hajat magas aránvász. Gaál Imre fodrász a MADIZ mellett. 730
- Here kaszálásra eladó I. ker. 4. 731
- Török és fűszerekből eladó II. ker. 211 szám alatt. 732
- 54 éves Hoffer cseplő gépkocsi és 1000 literes Opelbűz autós. 1930-as teherautó eladó. Helyek: Békéscsaba, Kalvin utca 5. 733
- Eladó Csabacsalán 2 hold föld. Érdeklődni lehet II. külsőkerület 211. 734
- 1 kat hold here és egy eke eladó I. ker. 179 sz. alatt. 735
- Egy „Csepel” motorkerékpár eladó. V. ugyanott egy téhen fölére. 736
- Cseplőgépj és világos páros létesítéssel együtt eladó II. 242. 737
- 755 □-ol gépkocsival egy este. Érdeklődni I. ker. 349 szám alatt. 738
- 1 hold here eladó. Érdeklődni V. ker. Gyöngy 1. ker. 518. 739
- Örményzugban első osztályú ház eladó, vagy beitelkes házat elcsereleendő. Érdeklőzni Janurik ügyvédnél. 740
- Eladó II. külkerület Békéscsaba-utca mellett Kakániskola fele 3. szobával föld. Érdeklődni V. külker. 241 sz. alatt. 741
- Ötvenöt alatt 230 □-ol gyümölcsös eladó. Érdeklődni IV. k k 20 sz. 742
- Lucerna kaszálásra eladó. Érdeklődni lehet Szarvas II. Kossuth-u. 56 sz. 743
- Egy Land és Wolf 4 lovas benzín motor eladó. Tanya II. 50. 744
- Eladó II. ker. 152 számú ház. Érdeklődni I. ker. 58 szám alatt. 745
- Rizsét, egyéb terményt jeg ellen birtokosítsa a gazdánál vasárnap delelőtt. 746
- Elsőrendű 8 000 darab vályogtégla eladó II. ker. 22 szám alatt. 747

Felelős szerkesztő és kiadó: **KOLCZAR MIHÁLY**
Főszerkesztő: **CSEREI PÁL**

Főmunkatársak: **Neuzeti Paraszt Párt Pimüller János**
Szocialdemokrata Párt **Wetsz Béla.**

Laptulajdonosok: **a munkáspártok**
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szarvas, III. Szabadság-ut 113/2. — Telefonszám: 8.
Nyomatott Malmos Károlyné könyvnyomdájában Szarvason